

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Michaela Čejchanová
Téma práce:	Přístup k povolání z hlediska genderové rovnosti
Rozsah práce:	dle prohlášení autorky má práce 216 890 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	16.2.2023 (v elektronické podobě) 23.2.2023 (v tištěné formě)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autorka zvolila téma trvale aktuální, a to jak s ohledem na dlouhodobě přední umístění České republiky v mezinárodním srovnání v otázce rozdílného odměňování mužů a žen při výkonu stejné práce či práce stejné hodnoty (gender pay gap, resp. očištěný gender pay gap), tak i s ohledem na aktuální snahy o co možná nejefektivnější podporu sladování pracovního a osobního života, a to jak na úrovni národní, tak i na úrovni unijní legislativy.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování zvoleného tématu vyžadovalo podrobnou znalost zákonné právní úpravy na národní, mezinárodní i unijní úrovni, včetně rešerše relevantní judikatury vrcholných soudů v České republice a vybrané judikatury Soudního dvoru Evropské unie. Autorka umně pracuje s důvodovými zprávami, reporty a sděleními evropských i tuzemských orgánů.

Přestože metodiku autorka výslovně nezmiňuje, je patrné, že diplomová práce využívá metod deskriptivní, analytickou a částečně komparativní.

3. Formální a systematické členění práce

Systematika práce je odpovídající.

Text práce je rozdělen (vyjma úvodu a závěru) do dvou obsáhlých částí, které jsou dále děleny do kapitol a podkapitol. V první části autorka představuje základní pojmosloví, se kterým je v kvalifikační práci pracováno, konkrétně rovnost, diskriminaci a gender. Podrobně je analyzována právní úprava rovnosti v České republice na ústavní i zákonné úrovni. Ve druhé kapitole, která je stěžejní částí kvalifikační práce, je řešena otázka přístupu k zaměstnání z pohledu nerovného odměňování. Autorka zde podrobně analyzuje gender pay gap, jeho příčiny a důsledky, včetně přístupu Evropské unie a České republiky k tomuto nežádoucímu fenoménu.

4. Vyjádření k práci

Diplomová práce se snaží relativně komplexně postihnout problematiku zaměstnávání z hlediska zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace (zejména pak zásady rovného odměňování) na úseku genderu. Autorka pracuje s širokou škálou pramenů, které danou oblast regulují, a představuje základní judikaturu, která uvedenou právní oblast dotváří prostřednictvím výkladu. Práce nevykazuje zásadní obsahové nedostatky.

Autorka pojímá téma genderové rovnosti systematicky, neopomíjí historická východiska i aktuální trendy a legislativní návrhy *de lege ferenda*, k nimž v dílčích částech formuje i svůj názor.

Kvalifikační práce nabízí poměrně komplexní přehled mimo jiné orgánů, plánů a strategií, které v současné době na úrovni Evropské unie či na národním poli problematiku rovného odměňování z hlediska genderu řeší a formují k ní doporučení a stanoviska.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autorka vymezila cíle práce hned v úvodu a jejich splnění shrnula v závěru. Cílem práce bylo analyzovat problém nerovného odměňování z hlediska účinnosti a úplnosti antidiskriminační legislativy. Autorka si dále předsevzala vysvětlit koncept gender pay gapu a hodnoty práce a v neposlední řadě posoudit legislativní i nelegislativní dopady iniciativ na podporu uplatňování stejné odměny pro muže a ženy. Všechny předsevzaté cíle lze považovat v zásadě za naplněné.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomantka s oponentkou práci a ani žádnou její část nijak nediskutovala. Oponentce nejsou známy žádné skutečnosti, které by zakládaly pochybnost o autorčině samostatnosti. Z vygenerovaného protokolu o výsledku kontroly na plagiáty je patrné, že se jedná o práci původní.
Logická stavba práce	Téma je zpracováno v logicky uspořádaném celku, s potřebným poznámkovým aparátem, přehledem použité literatury, abstraktem a seznamem klíčových slov.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Seznam pramenů, s nimiž autorka pracovala, je vyvážený a dostatečný, včetně cizojazyčných zdrojů. V případě citace kolektivních monografií (např. komentáře k zákonu) lze doporučit specifikovat v poznámce pod čarou konkrétního autora části kolektivní monografie, z níž diplomantka čerpá – k tomu srov. např. <i>poznámka pod čarou č. 121, 148</i>). Rovněž lze doporučit pracovat s nejaktuálnější verzí komentářů k právním předpisům – srov. <i>poznámka pod čarou č. 119</i> (není-li odlišný přístup účelový z hlediska práce s právní úpravou k určitému datu). Diplomantka i přes uvedené prokázala schopnost samostatné práce s použitými prameny.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Kvalifikační práce postihuje právní úpravu problematiky genderu v oblasti přístupu k zaměstnání, zejména na úseku rovného odměňování, a to na národní i mezinárodní a unijní úrovni, včetně nejvýznamnějších judikátů vrcholných soudů. Lze jistě ocenit, že se autorka v některých částech snaží neomezovat pouze na výklad obsahu předpisů či deskripci

	teoretických východisek, ale v dílčích oblastech předkládá i vlastní názory či náměty k řešení zkoumané problematiky. Přehledně jsou rovněž zpracovány a představeny aktuální legislativní záměry sekundárního evropského práva a jejich dopady do národních legislativních prací, záměrů a návrhů.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce je z hlediska formálního upravena způsobem obvyklým pro tento druh prací. Na str. 27 ve druhém odstavci došlo zřejmě v důsledku závěrečných formálních úprav k nechtěnému useknutí části textu.
Jazyková a stylistická úroveň	Technické zvládnutí textu je dobré. Jazyková úroveň práce je velmi dobrá, překlapy v textu a chyby v interpunkci minimální.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci ústní obhajoby navrhuji, aby se autorka vyjádřila k rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 16.03.2021, sp. zn. 21 Cdo 2410/2020.

Rovněž navrhuji, aby autorka vyjádřila svůj názor na genderové kvóty.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Vzhledem k výše uvedenému doporučuji diplomovou práci k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	„výborně až „velmi dobře“ v závislosti na výsledku obhajoby

V Praze dne 17.3.2023

Mgr. Lucie Matějka Řehořová, PhD., oponentka